

Hallintosääntöön esitettävien muutosten hyväksyminen

Aluehallitus 02.03.2026 § 46

Valmistelija hallintopalvelujohtaja Antti Laurikainen puh. 044 351 2502
juristi Tarja Poikolainen puh. 040 359 9483
juristi Aki Rasimus puh. 040 656 7444
pelastus- ja turvallisuuspalvelujen toimialajohtaja Seppo Lokka
puh. 040 359 7864
hallinnon asiantuntija Mari Hytönen puh. 044 351 6640

Hyvinvointialueen hallintosäännössä tulee antaa tarpeelliset määräykset vähintään niistä asioista, jotka on hyvinvointialuelain (611/2022) 95 §:ssä lueteltu. Lähtökohtana on, että hallintosäännössä annetaan kaikki tarpeelliset määräykset hyvinvointialueen hallinnon, toiminnan, päätöksenteko- ja hallintomenettelyn sekä aluevaltuuston toiminnan järjestämisestä.

Aluehallitus vastaa hallintosäännön valmistelusta, sillä aluehallitus johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta hyvinvointialuelain (611/2021) 42 §:n nojalla. Hallintosäännön muuttamista koskevassa valmistelussa noudatetaan myös hyvinvointialuelain 98 §:ää, jonka mukaan, aluehallituksen on valmisteltava aluevaltuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat aluevaltuuston toiminnan sisäistä järjestelyä tai jotka 40 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 125 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut.

Hallintosäännön muutosprosessissa huomioidaan lisäksi liitteenä olevan julkisoikeuden professori Tomi Voutilaisen 19.1.2025. antaman lausunnon suosituksia. Lausunnon mukaan *“Aluehallituksen on suositeltavaa laatia hallintosäännön muutosehdotukset siten, että aluevaltuuston esityslistassa esitetään ainoastaan pohjaehdotuksena muutosehdotusten kohteena olevat määräykset eikä koko hallintosääntöä. Hyvään hallintoon kuitenkin kuuluu, että aluevaltuusto ja yleisö voivat saada käsiteltävästä asiasta selon asian otsikon perusteella. Aluevaltuusto ei voi laajentaa käsiteltävää asiaa esityslistassa selostetusta asiasta. Siten hallintosäännön muutosten käsittelyn yhteydessä aluevaltuuston päätöksentekovalta rajautuu niihin määräysehdoiksi, jotka aluehallitus on tehnyt aluevaltuustolle eikä*

hallintosääntöön kokonaisuutena (..) Aluevaltuuston käsittelyä sitoo esityslistassa oleva aluehallituksen esitys. Merkitystä on käsiteltävän asian sisällöllä eikä asiakohdan otsikolla (..) Aluevaltuutetut voivat tehdä aloitteita hallintosäännön muuttamiseksi, mutta valtuutetut eivät voi tehdä muutosehdotuksia hallintosääntöön, jos muutoksia ei ole ensin valmisteltu aluehallituksessa.

Etelä-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön ensimmäinen versio hyväksyttiin aluevaltuustossa 16.3.2022. Hallintosääntöä päivitettiin ensimmäisen kerran 17.11.2022, jolloin siihen lisättiin mm. palveluorganisaatiota koskevat määräykset. Muutokset tulivat voimaan järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023. Tämän jälkeen hallintosääntöä on päivitetty 11.3.2025 toimielinrakenteen osalta. Nämä muutokset tulivat voimaan 1.6.2025 valtuustokauden vaihtuessa.

Hallintosäännön päivitystarpeita on tunnistettu 10 eri lukuun ja yhteensä yli 60 kohtaan. Osa näistä on lainsäädännössä tapahtuneista muutoksista johtuvia ja osa puolestaan tarkoituksenmukaisuusperusteisia, joilla tavoitellaan esimerkiksi toimivaltasuhteiden täsmentämistä, prosessien tehostamista, toiminnan laadun parantamista sekä säästöjä ja sopeutustoimia.

Hallintosääntöön esitettävät muutokset on kuvattu tarkemmin asian liitteessä nimeltä Hallintosääntömuutokset, johon on kirjattu vierekkäisiin sarakkeisiin nykyinen hallintosäännön kohta sekä kohtaan esitetyt muutokset. Lisäksi liitteeseen on omaan sarakkeeseen kirjattu esitettävää muutosta koskevat tarvittavat perustelut ja tarkennukset.

Käsiteltävänä olevia hallintosäännön muutoksia on valmisteltu yhteistyössä aluevaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajiston ja valtuustoryhmien kanssa yhteisissä tilaisuuksissa 12.9.2025 ja 3.10.2025 sekä Howspace-työtilassa. Hyvinvointialueen valmistelevat viranhaltijat ovat myös esitelleet hallintosäännön muutoksia Teams-tilaisuudessa aluevaltuutetuille 18.11.2025. Lisäksi aluevaltuutetuilla on ollut mahdollisuus esittää omia näkemyksiään hallintosäännön muutoksiin Howspace-työtilassa 31.1.2026 saakka.

Hallintosäännön muutokset on tarkoitus saattaa voimaan 1.4.2026 alkaen.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy hallintosääntöä koskevat muutokset liitteen Hallintosääntömuutokset mukaisesti. Hallintosääntö tulee voimaan 1.4.2026.

Käsittely:

Hyvinvointialuejohtaja ja hallintopalvelujohtaja selostivat hallintosääntömuutoksia kokouksessa.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Eija Silvennoinen esitti Panu Peitsaron kannattamana, että asia tulee palauttaa valmisteluun seuraavin perusteluin: *"Hallintosääntöluonnoksessa on useita epäkohtia, joissa hva:n johtajalle annetaan merkittävä valta päättää laajoista asiakokonaisuuksista. Päättävalta kattaa palveluverkosta päättämisen ja lisäksi johtajalle annetaan avoin valtakirja päättää omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta aina 500.000 euroon asti. (Hallintosääntöluonnos 64 §) Hallintosääntöluonnos tällaisenaan ei kunnioita demokraattisia kansanvallan periaatteita, joiden vuoksi hyvinvointialueen vaalit on järjestetty ja valtuusto valittu suorilla vaaleilla. Hallintosääntöluonnosta ei voida hyväksyä esitetyssä muodossaan, sillä se sisältää muutoksia, joiden osalta voidaan todeta, ettei luottamushenkilöiden näkemyksiä huomioida riittävästi. Valtuuston hyväksymisen jälkeen hallintosääntö on strateginen asiakirja, joten sen käsittely vaatii erityistä huolellisuutta ja laajaa keskustelua."*

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta valmisteluun, joten keskustelu on rajattava asian palauttamiseen valmisteltavaksi. Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 11 JAA -ääntä ja 2 EI -ääntä. Puheenjohtaja totesi, että esitys asian palauttamisesta valmisteluun on hylätty.

Panu Peitsaro teki Eija Silvennoisen kannattamana seuraavan muutosesityksen: *"§21 kohta 13: toimii toimialajohtajien, johtajaylilääkärin ja johtajaylihoitajan esihenkilönä ja päättää heidän palkan sekä sijaiset"*

Lisäksi Panu Peitsaro teki Eija Silvennoisen kannattamana seuraavan muutosesityksen: ”§21, kohta 21: valitsee hva johtajaylihoitajan >> muutos muotoon ”päättää johtajaylihoitajan valinnasta””.

Hyvinvointialuejohtaja muutti päätösesitystään seuraavasti:

- 21 §, kohta 21 muutetaan muotoon ”päättää johtajaylihoitajan valinnasta”
- 15 §:ään lisätään lause ” Nuorisovaltuuston nimetyllä edustajalla on aloiteoikeus aluevaltuuston kokouksessa.”

Puheenjohtaja totesi, että Panu Peitsaron tekemästä §:n 21 kohtaa 13 koskevasta kannatetusta muutosesityksestä ei ole yksimielisyyttä, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat hyvinvointialuejohtajan muutettua pohjaesitystä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Panu Peitsaron muutosesitystä äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 11 JAA -ääntä ja 2 EI -ääntä. Puheenjohtaja totesi esittelijän muutetun päätösesityksen tulleen aluehallituksen päätökseksi.

Päätös:

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy hallintosääntöä koskevat muutokset liitteen Hallintosääntömuutokset mukaisesti, seuraavin muutoksin ja lisäyksin:

- 21 §, kohta 21 muutetaan muotoon ”päättää johtajaylihoitajan valinnasta”
- 15 §:ään lisätään lause ” Nuorisovaltuuston nimetyllä edustajalla on aloiteoikeus aluevaltuuston kokouksessa.”

Hallintosääntö tulee voimaan 1.4.2026

Tiedoksi

Aluevaltuusto 24.03.2026

5167/00.01.02.02/2025

Asiaselostus: Aluehallitus 02.03.2026 § 46 (katso asian edellinen käsittely).

Toimivalta

Hallintosääntö 8.5 §:n 2 kohta.

Aluehallituksen esitys:

Aluevaltuusto hyväksyy hallintosääntöä koskevat muutokset liitteen
Hallintosääntömuutokset mukaisesti. Hallintosääntö tulee voimaan
1.4.2026.

Päätös:

Tiedoksi